ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Արվեստի և սպորտի
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ՝ Ա. Ա. Բարսեղյան /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 3

«12» սեպտեմբեր 2023 թ.

ԱՍ/բ-047 ԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ և ՄԵԹՈԴԻԿԱ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 011301.00.6 ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011301.01.6 Տարրական մանկավարժություն և մեթոդիկա
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ **Բակալավր**
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ **Արվեստի և սպորտի**
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ **Առկա**
/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ առկա **1-ին կիսամյակ**

Դասախոս(ներ)՝ Պապանյան Նելլի
/անուն, ազգանուն/

էլ. հասցե/ներ **papanyan.metod@gmail.com**

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում 3
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները 3
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները 4
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները 4
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների 6
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը 6
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները 7
8. Դասավանդման մեթոդներ. 9
9. Ուսումնառության մեթոդները 9
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը 10
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ. 11
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ. 12
    12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ 12
    12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ. 14
    12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ 16
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում. 18
14. Գնահատում. 20

....
14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.................................... 22
14.2. Հարցաշար... 24
14.3. Գնահատման չափանիշներ.. 26
15. Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ.. 28

1.2 Բացատրագիր

1. **Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1].**

«<u>Երաժշտական դաստիարակության</u> **տեսություն և մեթոդիկա**» առարկայի ուսումնամեթոդական փաթեթը կազմված է բակալավրի հիմնական կրթական ծրագրով **011301.01.6 «Տարրական մանկավարժություն և մեթոդիկա»** մասնագիտության կրթական չափորոշիչների հենքով կազմված ուսումնական պլանի պահանջների, առարկայի բաղադրիչների հիման վրա և նպատակաուղղված է բակալավրական կրթության կազմակերպման, դասավանդման որակի բարձրացմանը:

2. Առարկայական փաթեթը կարգավորում է «<u>Երաժշտական դաստիարակության</u> տեսություն և մեթոդիկա» առարկայի ուսումնամեթոդական նյութերով ապահովման, պարբերաբար թարմացման, գիտաճյուղի նոր մոտեցումների ոգուն համապատասխանեցման գործընթացը, նպաստում է ուսանողի անհատական և ինքնուրույն աշխատանքի արդյունավետության բարձրացմանը, ուսանողի գիտելիքի բարձրացմանը:

2. **Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.**

«<u>Երաժշտական դաստիարակության</u> տեսություն և մեթոդիկա» առարկայի դասավանդման հիմնական նպատակն է ուսանողների ծանոթացնել երաժշտության պատմության հիմնական խնդիրներին, երաժշտական ժանրերի և ձևերի զարգացման օրինաչափություններին: Ուսանողներին զինել երաժշտական գրագիտության համակողմանի գիտելիքներով՝ նպաստելով ազգզբնակչության համակողմանի, ներդաշնակ զարգացմանը, դաստիարակելով գեղարվեստական մտածելակերպով և բարոյապես առողջ քաղաքացիներ, պատրաստ հայրենիքի բարգավաճմանն ու մշակույթի հզորացմանը:

Դասընթացի խնդիրն է. ՙԵրաժշտ. Դաստ. տեսություն և մեթոդիկա՚ առարկայի հիմնական խնդիրն է ուսանողներին զինել համակողմանի գիտելիքներով, գեղագիտական ընկալման զգացողությամբ, արվեստի լեզուն հասկանալու և գնահատելու կարողությամբ: Տարբեր մեթոդական հնարների և հմտությունների ձևավորման արդյունքում զինել կրթական խնդիրներ լուծելու կարողությամբ, տարբեր տեխնոլոգիաների կիրառման հմտությամբ:

- ծանոթացնել երաժշտության պատմության զարգացման օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքների փոխանցումը ուսանողներին:

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

- Հատուկ գիտելիքների․ չափանիշների հետազոտության շրջանակներում հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ:
- Երաժշտության տեսության զարգացման տարբեր շրջանների․ համեմատության և վերլուծելու ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից:
- Երաժշտության տարրական տեսության տիրապետում, մեթոդական տարբեր հմտությունների ձեռքբերում, դպրոցական Երաժշտություն առարկայի ծրագրի յուրացում

2.1. Դասընթացի խնդիրներն են․․․․․․
- Սովորեցնել երաժշտության տեսության հիմքերը:
- Բացատրել երաժշտական դաստիարակության օրինաչափությունները:
- Ամրապնդել ուսանողների կողմից ձեռքբերված տեսական գիտելիքները գործնական իրավիճակային խնդիրներով:
- Սովորեցնել ուսանողներին կատարել ստեղծագործական հետազոտություններ, վերլուծություններ և կատարել եզրահանգումներ ըստ արդյունքների:
- Սովորեցնել ուսանողներին վերլուծել երաժշտության տարրական գրագիտության առանձնահատկությունները դասընթացի համատեքստում:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/․․․․․․

«<u>Երաժշտական դաստիարակության</u> տեսություն և մեթոդիկա»՝ դասընթացին մասնակցելու համար նախնական գիտելիքներ ցանկալի են, բայց պարտադիր չեն:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը[2] և /կամ կոմպետենցիաները․

✓ պատկերացում կկազմի երաժշտության պատմության զարգացման ընթացքի վերաբերյալ,

,

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

<u>Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ</u>

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

<u>ԳԿ1</u> վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,

---

[2] http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf
Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

ԳԿ2կազմակերպչական կարողություն (պլանավորում, կազմակերպում, ղեկավարում, վերահսկում)

<u>ԳԿ4</u> մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքների իմացություն,

ԳԿ5 պետական լեզվով հաղորդակցվելու կարողություն

ԳԿ6 համակարգչային տարրական հմտություններ ,

ԳԿ7 տեղեկույթը կառավարելու հմտություն (տեղեկույթի ձեռք բերում, համակարգում**)**

<u>ԳԿ9</u> խնդիրների լուծման կարողություն,

<u>ԳԿ10</u> որոշումներ կայացնելու ընդունակություն:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

ՀԳԿ -1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն

ՀԳԿ -2 հետազոտական կարողություն *,*

ՀԳԿ -3 ուսումնառության կարողություն*,*

ՀԳԿ -4 նոր իրավիճակներին հարմարվելու կարողություն *,*

ՀԳԿ -5 ինքնուրույն աշխատելու կարողություն *,*

ՀԳԿ -6 մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և փոխանցելու*,*

ՀԳԿ -7 տրամաբանական նոր գաղափարներ առաջ քաշելու*,*

ՀԳԿ -8 որակի մասին հոգացություն

ՀԳԿ -9 թիմում աշխատելու*,*

ՀԳԿ -10 գնահատման գործիքների կիրառելու*,*

ՀԳԿ-11 նախագիծ պլանավորելու և իրականացնելու**,**

<u>Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)</u>

*ԱԿ -1*Բնական, ճշգրիտ և հիմնարար գիտությունների և այլ առարկաների, առարկայական գիտելիքներին տիրապետելու կարողություն

ԱԿ -2 ծանոթ լինի ժամանակակից երաժշտության հիմնախնդիրներին և հայեցակարգերին,

ԱԿ -3 տիրապետի համաշխարհային երաժշտության հիմնական բաժիններին*(),,*

ԱԿ -4 տեղեկացված լինի երաժշտական արվեստի ժամանակակից տեխնոլոգիաներին, բնագավառի նորություններին, գիտական նվաճումներին,

*ԱԿ -5 Է*մանա երաժշտռական արտահայտչամիջոցների կիրառման մեխանիզմներն և ձևակերպման տեխնոլոգիաները

ԱԿ -6 իմանա տարբեր դարաշրջանների ստեղծագործական առանձնահատկությունները առանձնահատկություններին

ԱԿ-7 տիրապետի երաժշտական ընկալման ընդունակությունների մշակման տեխնոլոգիաներին,

ԱԿ-8 ծանոթ լինի համաշխարհային երաժշտության ժամանակակից հայեցակարգերին,

ԱԿ-9 տիրապետի ինֆորմացիայի հավաքման, պահպանման և մշակման համակարգչային մեթոդներին,

ԱԿ -16 վերլուծման և գնահատման կարողություններ,

*ԱԿ -17*մանկավարժական իրավիճակներն ու գործընթացները ըմբռնելու և օբյեկտիվ գնահատելու կարողություն,

*ԱԿ -18,*ծագած տարաձայնությունները լուծելու կարողություն

ԱԿ -19 այլ անձանց հետ փոխգործակցելու, կոլեկտիվում նրանց հետ հաղորդակցվելու, տարբեր զարգացման և մտավոր մակարդակի տեր մարդկանց հետ համագործակցելու կարողություն,

ԱԿ-20 մասնագիտական հարցերի շրջանակներում ընդունելի որոշումների հասնելու նպատակով բանակցություններ վարելու կարողություն

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների[3].

«Երաժշտական դաստիարակության տեսություն և մեթոդիկա» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն ու հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել երաժշտական դաստիարակության մասնագիտական գործունեության ընթացքում, ուսումնամեթոդական . լաբորատորիաներում աշխատելու, նաև ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և երաժշտական կրթության բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

[3] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարություն (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	90	

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ	
Դասախոսություն	22	
Գործնական աշխատանք	20	
Սեմինար պարապմունք		
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք	48	
Ընդամենը		
Ստուգման ձևը՝ ստուգարք	1-ին կիսամյակ	

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները[4] .

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է գործնական աշխատանք լսարանում՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական

[4] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների միջոցով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:

- **Ինքնուրույն <u>աշխատանքը</u>** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[5]՝

- <u>**Ռեֆերատ**</u> – ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքն է, որը ստուգվում է յուրաքանչյուր կիսամյակի վերջում: Այս աշխատանքի վերաբերյալ խորհրդատվությունների համար ուսանողը պետք է դիմի դասախոսին դասերից դուրս: Ուսանողը իր ընտրած թեմայով մինչև 6 էջի սահմաններում գրում է ռեֆերատ, որը ներկայացնում է խմբի ներկայությամբ :
- <u>Տնային առաջադրանքներ</u>- Ուսանողը պարտավոր է դասին ներկայանալ տնային առաջադրանքները կատարած: Առաջադրանքները լինում են գրավոր և բանավոր: Տնային հանձնարարությունները պարբերաբար չկատարող ուսանողը կորցնում է այս բաղադրիչին հատկացված տոկոսները:

8. **Դասավանդման մեթոդներներն են՝**[6] հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-քննարկում, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), ուսումնական պարապմունքների կազմակերպման ճակատային, շրջանաձև, խմբային, անհատական հանձնարարությունների մեթոդներ:

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**[7]՝ մտքերի քարտեզագրում, պրիզմա. Վիենի դիագրամ, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում, երաժշտության ունկնդրում և վերլուծություն մեթոդներ:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝

[5] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
[6] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
[7] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

ըստ բաժինների և թեմաների[8].

հ/հ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
	1-ին կիսամյակ	**22**		**20**		48
1.	Երաժշտությունը որպես արվեստի տեսակ և նրա արտահայտչամիջոցները	2				2
2.	Երաժշտական արվեստի ժանրերն ու ձևերը	2				2
3.	Զրույցներ երաժշտության մասին	2				2
4.	Մեթոդիկա առարկայի հիմնական խնդիրներն ու սկզբունքները	2				2
5.	Երաժշտության դասը որպես դպրոցում երաժշտական դաստիարակության հիմնական ձև	2				2
6.	Երաժշտության դասի հիմնական բաղկացուցիչներն ու նրանց փոխադարձ կապը	2				2
7.	Միջառարկայական կապերը	2				2
8.	Երաժշտության դասավանդման տեխնոլոգիան տարրական դպրոցում: Ընդհանուր մեթոդներն ուսկզբունքները ըստ դասարանների	8				8
9.	Երաժշտական հնչյունն ու նրա հատկանիշները			2		2
10.	ՀՆչյունի բարձրությունն ու նրա գրառումը			2		2
11.	Տևողություն, մետր, չափ, ռիթմ:			2		2
12.	Ուժգնություն: Տեմպ:			2		2
13.	Լադ, տոնայնություն, գամմա			4		4
14	Յասկացություն ինտերվալի մասին			2		2
15.	Ինտերվալների կառուցում և որոշում			2		6
16.	Հասկացույուն ակորդի մասին			**2**		**2**

[8] Նման է օրացուցային պլանին

17.	Ակորդների կառուցում և որոշում			2		4

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Յուզբաշյան Յու., Փահլևանյան Ա. Երաժշտությունը 1-ից 4-րդ դասարաններում /ուսուցչի մեթոդական ձեռնարկ/, 2001, Երևան	2006թ.
2.	Շահնազարյան Ա.Մ.Երգ ու բան (բ մաս):Երգ ու հաց(գ մաս): Երաժշտության ձեռնարկներ դպրոցահասակ երեխաների համար:	Երևան Արևիկ հրատ.,1989.– 2000
3	Կարապետյան Լ.,Երգարան, II,III,IVդասարանների համար:	Երևան, Շաղիկ,1995
4.	1. Յուզբաշյան Յու., Փահլևանյան Ա. Երաժշտությունը 1-ից 4-րդ դասարաններում /ուսուցչի մեթոդական ձեռնարկ/, 2001, Երևան	
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1	1. Абдуллин Э.Б.-Теория и практика музыкального обучения в общеобразовательной школе.Учебное пособие. .	М.,1983.
2.	Апраксина О.А.-Методика музыкального воспитания в школе.	М.,1983
3.	Երաժշտություն դասագրքեր 1-4-րդ դասարանների համար	
4.	Хвостенко Задаи и упражнения по теории музыки	М. 2007
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.	www clasical net	2017 г
2.	www lyricist com.	1977 г
3.	www clasical net	2013 г
4.	www lyricist com.	2017 г
5.	www clasical net	2000 г

10.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[9]
1-ին կիսամյակ				
1.	Երաժշտությունը որպես արվեստի տեսակ և նրա արտհայտչամիջոցները	Երաժշտական արվեստի կազմավորման ընթացքը, երաժշտական արվձեստի հիմնական արտահայտչամիջոցներ	4	1,2,3
2.	Երաժշտական արվեստի ժանրերն ու ձևերը	Երաժշտական արվեստի հիմնական ժանրային ոլորտները՝ երաժշտաբեմական. նվագարանայիին, վոկալ և վոկալ-գործիքային, նրանց կառուցվածքքային առանձնահատկությունները	4	1,2,3
3.	Զրույցներ երաժշտության մասին	Տարբեր դարաշրջանների և տարբեր երկրնեի դասական կոմպոզիտորնեի մասին տեղեկություններ	4	1,2,3
4.	Մեթոդիկա առարկայի հիմնական խնդիրներն ու սկզբունքները	Առարկայի ընդհանուր և նեղ մասնագիտական մեթոդները, կապը մանկավարժության հետ	4	1,2,3
5.	Երաժշտության դասը որպես դպրոցում երաժշտական դաստիարակության հիմնական ձև	Երաժշտություն առարկայի առանձնահատկություններն ու դրա գործարույթները հանրակրթական դպրոցում	4	1,2,3
6.	Երաժշտության դասի հիմնական բաղկացուցիչներն ու նրանց փոխադարձ կապը	Ենրևաժտական գործունեության հիմնական ձևերը՝երգեցողույյուն, ունկնդրում, երաժշտական գրագիտույւն, երաժտարիթմական շարրժում՝ պարեր և խաղեր, նվագ մանկական նվագարաններով, ստեղծագործական իմպրովիզացիա	4	3,4,5
7.	Միջառարկայական կապերը	Երաժշտության դասի կապը պատմույան, գրականության,	4	3,4,5

[9] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն4

		կերպարվեստի, ֆիզիկայի, ֆիզդաստիարակության հետ		
8.	Երաժշտության դասավանդման տեխնոլոգիան տարրական դպրոցում: Ընդհանուր մեթոդներն ուսկզբունքները ըստ դասարանների	Երաժշտության դասավանդման մեթոդաբանությունը տարրական դպրոցում 1-ին դասարանի ծրագրի թեմատիկ կառուցվածքը, հիմնական կրթական խնդիրները 2-րդ դասարանի ծրագրի թեմատիկ կառուցվածքը, հիմնական կրթական խնդիրները 3-րդ դասարանի ծրագրի թեմատիկ կառուցվածքը, հիմնական կրթական խնդիրները 4-րդ դասարանի ծրագրի թեմատիկ կառուցվածքը, հիմնական կրթական խնդիրները	8	3,4,5

1.1. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

2. h/h	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[10]
1-ին կիսամյակ				
1.	Երաժշտական հնչյունն ու նրա հատկանիշները	Երաժշտական հնչյունի 4 հիմնական հատկանիշները	4	ԼԳ 3,4
2.	Հնչյունի բարձրությունն ու նրա գրառումը	Հնգագիծ, բանալիներ, նոտաների բարձրության գրառում	4	ԼԳ 3,4
3.	Տևողություն, մետր, չափ, ռիթմ:	Տևողության գրառումը, մետրի, չափի ռիթմի,	4	ԼԳ 3,4

[10] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն44

		բնորոշումը		
4.	Ուժգնություն: Տեմպ:	Ուջժգնությունը և նրա նշումը, հասկացություն տեմպի մասին	4	ԼԳ 3,4
5.	Լադ, տոնայնություն, գամմա	Մաժոր4, մինոոր լադերի 4կառուցվածքը, տ4ոնայնություն և գամմա հասկացությունները	8	ԼԳ 3,4
6.	Հասկացություն ինտերվալի մասին	Ինտերվալի տեսակները, աստիճանային և տոնային մեծությունը, նրանց տեակները	4	ԼԳ 3,4
7.	Ինտերվալների կառուցում և որոշում	Ինտերվալների կառուցում և որոշում	8	ԼԳ 3,4
8.	Հասկացույուն ակորդի մասին	Ակորդների տեսակները, նրանց հնչողությունը, եռահնչյուններ	4	ԼԳ 3,4
9.	Ակորդների կառուցում և որոշում	Ակորդների կառուցում և որոշում	6	ԼԳ 3,4

10.2. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը[11]	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն[12]
1-ին կիսամյակ						
1.	Կոմիտասի ստեղծագործական դիմագիծը	Կոմիտասի գործունեության ոլորտները	Ռեֆերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	1,2,3

[11] Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

[12] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

2.	Ա.Խաչատրյանի կյանքն ու ստեղծագործական ուղին	Ա.Խաչատրյանի գործունեության ոլորտները	Ռեֆերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	1,2,3
3.	Նախասիրած աշուղի կամ գուսանի ստեղծագործությունը	Աշուղական դպրոցի դերը, աշուղական տաղաչափության ձևերը, աշուղի երաժշտական լեզվի, թեմատիկայի առանձնահատկությունները	Ռեֆերատ	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	1,2,3
4.	Կառուցել և որոշել տարբեր ինտերվալներ	Պարզ , հարմոնիկ, մեղեդային ինտերվալներ	Տնային առաջադրանք	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	1,2,3
5.	Կառուցել և որոշել տարբեր ակորդներ	Եռահնչյան տեսակները կառուցել և որոշել տված նոտաներից	Տնային առաջադրանք	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	1,2,3
6.	Լադ և տոնայնություն	Կառուցել տարբեր գամմաներ, դնել բացթողնված նշաններ	Տնային առաջադրանք	Թեման ավարտելուց հետո:	Բանավոր հարցում	1,2,3

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները.

- ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻՆ ՀԱՄՆԵԼՈՒ ԸՆԹԱՑՔԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝

- Գնահատման մեթոդը՝
- Բանավոր ստուգարք- համակցված գնահատում դասախոսի և ուսանողների կողմից
- Գնահատման չափանիշները՝
- Առարկայի իմացությունը

Հաճախումների հաշվում

- Գնահատման չափանիշները՝
- Ներկայությունը

4)Մասնակցությունը և ակտիվությունը գործնական աշխատանքներին (20 միավոր)

- Գնահատման մեթոդը՝
- Ներգրավվածության աստիճանի հաշվում

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻՆ ՀԱՄՆԵԼՈՒ ԸՆԹԱՑՔԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝

5) Եզրափակիչ ստուգարք

6) Գործնական և ստուգողական աշխատանք (ընդհանուր գնահատականի 20 % կամ 20 միավոր)

- Գնահատման մեթոդը՝
- Նեգրավվածության աստիճանի հաշվառում
- Գնահատման չափանիշները՝
- Տնային աշխատանքների կատարում
- Մասնակցությունը լսարանային քննարկումներին
- Մասնակցությունը ստուգողական աշխատանքներին

7) Ինքնուրույն աշխատանք (ընդհանուր գնահատականի 10 % կամ 10 միավոր)

- Գնահատման մեթոդը՝
- Անհատական և խմբային աշխատանքի արդյունքում պատրաստված նախագծի պաշտպանություն

• Գնահատման չափանիշները՝ — Անհատական աշխատանքի ներկայացում — Խմբային աշխատանքի ներկայացում — Թիմային աշխատանքի մասնակցության աստիճան — Թիմային աշխատանքի ձևավորված հմտություն
Յուզբաշյան Յու., Փահլևանյան Ա. Երաժշտությունը 1-ից 4-րդ դասարաններում /ուսուցչի մեթոդական ձեռնարկ/, 2001, Երևան
Շահնազարյան Ա.Մ.Երգ ու բան (բ մաս):Երգ ու հաց(գ մաս): Երաժշտության ձեռնարկներ դպրոցահասակ երեխաների համար:
Կարապետյան Լ.,Երգարան, II,III,IVդասարանների համար:
Նոր հրատարակված գրականություն դեռևս չկա
Լրացուցիչ գրականություն
1. Абдуллин Э.Б.-Теория и практика музыкального обучения в общеобразовательной школе.Учебное пособие. .
2. Апраксина О.А.-Методика музыкального воспитания в школе.
3 .Երաժշտություն դասագրքեր 1-4-րդ դասարանների համար

12.Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[13]:

2.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

[13]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

- **գործնական** (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ 3 ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր՝ 7.7.6
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում, 2 աշխատանք, յուրաթքանչյուրը 10 միիավոր, առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- 1-ին կիսամյակ միջանկյալ 2 **ստուգարք** յուրաքանչյուրը առավելագույնը 20 միավոր
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

2.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է քննությամբ/ստուգարքով:

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:[14]

2.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1-ին միջանկյալ ստուգարք հարցաշար

Ստուգարքային հարցաշար

1. Ո՞վ է արմատավորել քառատող նոտագիծն ու վեցաստիճան հնչյունաշարը՝
2. Ո՞ր նվագարանն է դասվում հարվածայինների խմբին՝
3. Ո՞րն է համարվում բնական նվագարան՝
4. Ո՞ր տևողությանն է համապատասխանում թի-թի վանկային անվանումը՝
5. Ո՞ր ձայնն է մանկական՝
6. Ո՞րը դինամիկայի՝ ուժգնության, նշան չէ՝
7. Ո՞ր բառով է նշվում քառորդ նոտան՝
8. Ի՞նչ է նշանակում –mf- նշանը
9. Ի՞նչ է նշանակում –mp- նշանը
10. Ի՞նչ է նշանակում –ff- նշանը
11. Ինչպե՞ս է կոչվում երաժշտության մեջ ժամանակի հավասար բաժանումը
12. Ո՞վ է հանդիսանում հայ դասական երաժշտության հիմնադիրը
13. Ո՞րն է առաջին բեմադրված հայկական օպերան
14. Ու՞մ իսկական անունն էր Արութին Սայադյան
15. Ո՞վ է համարվում հայ խմբերգային բազմաձայնության հիմնադիրը
16. Որտե՞ղ է ստացել բարձրագույն կրթություն Կոմիտասը

[14] Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

17. Ինչպե՞ս էր կոչվում Կոմիտասի կազմակերպած երգչախումբը
18. Ո՞ր ֆիլմի երաժշտությունն է պատկանում Ա. Խաչատրյանին՝
19. Ինչպե՞ս է կոչվում Սո-ի բանալին՝
20. Ո՞ր ժանրը չի դասվում երաժշտաբեմական ոլորտին՝
21. Ի՞նչ է նշանակում «օպերա»՝
22. Ինչպե՞ս էին անվանում կին գուսաններին՝
23. Որտե՞ղ և ե՞րբ է ծնվել Կոմիտասը՝
24. Ո՞րն է համարվում առաջին օպերան համաշխարհային երաժշտության մեջ
25. Ո՞վ է հանդիսանում սրբազան հիմների մուսան
26. Ո՞վ է հանդիսանում թատրոնի մուսան
27. Ինչպե՞ս է կոչվում օպերայի գրական տեքստը
28. Ո՞ր երկրում է ծնվել մյուզիքլը
29. Ո՞վ է համարվում հայկական օպերայի ստեղծողը
30. Ո՞րն է հայկական հարվածային նվագարան
31. Ո՞վ է պատկանում Ալեքսանդրապոլի աշուղական դպրոցին
32. Ո՞ր օպերան ազնվականությունն անվանեց «կառապանների երաժշտություն»
33. Ո՞վ է ասել «Մեծագույն ստեղծագործողը՝ ժողովուրդն է, գնացեք և սովորեք նրա մոտ»
34. Ինչպե՞ս են կոչվում պանդխտության երգերը
35. Ո՞ր ժանրում չի ստեղծագործել Ա.Խաչատրյանը
36. Ի՞նչն է ընդհանուր երաժշտության և պոեզիայի միջև
37. Ի՞նչ բնույթ ունեն երաժշտական կերպարները
38. Ինչի՞ հովանավորն է էրատոն
39. Ինչի՞ հովանավորն է Եվտերպեն
40. Ո՞ր մուսան է մարմնավորում բնության բանականությունն ու ներդաշնակությունը
41. Հնչյունի ո՞ր հատկանիշն է կախված տատանումների հաճախականությունից
42. Ո՞րը ալտերացիայի նշան չէ
43. Ո՞րն է դինամիկայի՝ ուժգնության նշան
44. **Ի՞նչն է** կազմում բալետի հիմքը
45. Ո՞րն է հայկական առաջին դասական օպերան
46. Ո՞ր օպերան է գրված ըստ Հ.Թումանյանի «Թմկաբերդի առումը» պոեմի
47. Ինչպե՞ս է կոչվում հայ առաքելական եկեղեցու ժամերգությունը
48. **Ո**՞ր ժողովրդի բնորոշ երգն է -**շանսոնը**
49. Ինչպե՞ս են կոչվում հայկական ժողովրդական աշխատանքային երգերը
50. **Ինչպե՞ս** է կոչվում աշուղական մրցույթում հանելուկի սրամիտ լուծումը
51. Ա.Խաչատրյանի ստեղծյործությունները
52. Կոմիտասի հանրաճանաչ երգերը
53. Հնչյունի որ հատկանիշն՝ կախված տատանումների երկարատևությունից
54. Երաժշտա-բեմական ժանրերը
55. Վոկալ-նվագարանային երաժշտության ժանրերը
56. Ինչպես ՝ կոչվում հնչողության աստիճանական ուժգնացումը
57. Երաժշտական հնչյունի որակական հատկանիշը
58. Քանի քառորդ նոտայի է հավասար ամբողջ նոտան
59. Երգչախմբային ձայնախմբերը
60. Լարային նվագարանները

Թեստային ստուգումների 1-ին փուլ

Օրինակ

1. **Ո՞ր բառով է նշվում քառորդ նոտան՝**
   1.Վազել 2. Նստել 3. Քայլել 4. Լսել
2. **Ո՞վ է հանդիսանում հայ դասական երաժշտության հիմնադիրը**
   1.Ա.Խաչատրյան 2. Կոմիտաս 3. Ալ. Հարությունյան 4. Ա.Բաբաջանյան
3. **Ո՞ր ֆիլմի երաժշտությունն է պատկանում Ա. Խաչատրյանին՝**
   a. Գիքոր 2. Նամուս 3. Զանգեզուր 4. Հարսնացուն հյուսիսից
4. **Ինչպե՞ս է կոչվում Սո-ի բանալին՝**
   a. Բասի 2. Տենորի 3. Ալտի 4. Ջութակի

5. **Ո՞ր ժանրը չի դասվում երաժշտաբեմական ոլորտին՝**
   a. Սիմֆոնիա 2. Օպերա 3. Բալետ 4. Վոդեվիլ
6. **Երաժշտական հնչյունի որակական հատկանիշը**
   a. Բարձրություն 2. Ուժգնություն 3. Տևողություն 4. Տեմբր
7. **Ինչպես ՝ կոչվում հնչողության աստիճանական ուժգնացումը**
   a. Դիմինուէնդո 2. Ֆորտե 3. Պիանիսիմո 4. Քրեշչենդո
8. **Ո՞ր ժողովրդի բնորոշ երգն է -շանսոնը**
   a. Անգլիացի 2. Ֆրանսիացի 3. Հայ 4. Ռուս
9. **Ո՞րն է դինամիկայի՝ ուժգնության նշան**
   a. Տատանում 2. Դիեզ 3. Բեմոլ 4. Պիանո
10. **Ինչի՞ հովանավորն է էրատոն**
   a. Թատրոնի 2. Սրբազան հիմների 3. Սիրային երգերի 4. Պատմության
11. **Ո՞ր օպերան է գրված ըստ Հ.Թումանյանի «Թմկաբերդի առումը» պոեմի**
   a. Անուշ 2. Գոհար 3. Ալմաստ 4. Սեդա
12. **Ո՞վ է պատկանում Ալեքսանդրապոլի աշուղական դպրոցին**
   a. Սայաթ-Նովա 2. Շիրին 3. Աշոտ 4. Ջիվանի
13. **Ո՞ր ձայնն է մանկական՝**
   a. Բաս 2. Տենոր 3. Բարիտոն 4. Դիսկանտ
14. **Ո՞վ է համարվում հայ խմբերգային բազմաձայնության հիմնադիրը**
   a.Ք.Կարա-Մուրզա 2. Ա.Խաչատրյան 3. Ա.Բաբաջանյան 4. Տ.Մանսուրյան
15. **Որտե՞ղ և ե՞րբ է ծնվել Կոմիտասը՝**
   a. 26.09.1969 – Քյոթահյա 3. 26.09.1969 – Կ.Պոլիս
   b. 26.09.1869 - Քյոթահյա 4. 26.09.1869 - Կ.Պոլիս
16. **Ո՞վ է հանդիսանում թատրոնի մուսան**
   a. Էրատո 2. Եվտերպե 3. Թալես 4. Մելպոմենե
17. **Ո՞վ է ասել «Մեծագույն ստեղծագործողը՝ ժողովուրդն է, գնացեք և սովորեք նրա մոտ»**
   a. Ք.Կարա-Մուրզա 2. Ա.Խաչատրյան 3. Կոմիտաս 4. Տ.Մանսուրյան
18. **Ի՞նչ բնույթ ունեն երաժշտական կերպարները**
   a. Կոնկրետ 2. Տեսանելի 3. Շոշափելի 4. Վերացական
19. **Ի՞նչ է նշանակում –mp- նշանը**
   a. Մեղմ 2. Շատ մեղմ 3.Կեսմեղմ 4. Դիեզ
20. **Թվել փողային նվագարանները**

2-րդ միջանկյալ ստուգարք

1. Ինչը՞ չի արժևորվում ինտերակտիվ մեթոդներով ուսուցման ժամանակ՝
2. Ո՞ր դասարանի թեման է «Երաժշտական դիմակահանդես»-ը՝
3. Ո՞ր մեթոդն է պայմանավորված երաժշտական արվեստի յուրօրինակությամբ՝
4. Ո՞ր երաժշտական խաղն է զարգացնում երեխաների տեմբրային լսողությունը՝
5. Ի՞նչ է նշանակում «ինտոնացիա»
6. Ի՞նչ է նշանակում «վարիացիա»
7. Ո՞րը չի հանդիսանում խթանման փուլի նպատակներից
8. Ինչպե՞ս է կոչվում Ֆա-ի բանալին՝
9. Ո՞ր պարն է իսպանական
10. Ո՞րը երաժշտության դասի բաղկացուցիչ չէ
11. Ի՞նչ է նշանակում լադ
12. Ի՞նչ է զարգացնում երգեցողությունը երեխաների մոտ

13. Ի՞նչ է ստեղծագործական իմպրովիզացիան՝
14. Ո՞ր թեման չեն ուսումնասիրում երրորդ դասարանում՝
15. Ո՞ր հարցը չի վերաբերվում «մեթոդ» հասկացությանը՝
16. Ո՞րն է երաժշտական խոսքի ամենափոքր կառուցվածքը
17. Ինչպե՞ս է կոչվում երեք հնչյունից կազմված համահնչյունը
18. Ո՞րը իմաստի ընկալման փուլի նպատակներից չէ
19. Ո՞ր թեման չեն ուսումնասիրում երրորդ դասարանում
20. Ի՞նչ է նշանակում «էվրիստիկական»
21. Լեհական պարեր
22. Ո՞րը երաժշտական գործունեության ձև չէ
23. Ի՞նչ է ենթադրում երաժշտական գրագիտությունը լայն իմաստով
24. Ու՞ր է տանում պարը
25. Ո՞վ չի հանդիսանում «Երաժշտական տնակի բնակիչ»
26. Ո՞ր դասարանում են ուսումնասիրում «Երաժշտությունը և մենք» թեման
27. Ու՞ր է տանում քայլերգը
28. Ո՞ր դասարանի թեման է «Երաժշտության զարգացում»-ը
29. Ո՞ր թեման է հաստատում հետևյալ արտահայտությունը՝ «երաժշտությունը համամարդկային լեզու է և թարգմանություն չի պահանջում»
30. Ի՞նչ է նշանակում «տեմբր»
31. Ինչպե՞ս է կոչվում երաժշտության մեջ տևողությունների համակարգված հաջորդականությունը
32. Ո՞րն է երեխաների երաժշտական գործունեության ամենասիրելի ձևը
33. Ի՞նչ է նշանակում ԽԻԿ համակարգի -Խ- տառը
34. Ո՞ր հնարը չի կիրառվում երաժշտության դասին ռիթմիկայով զբաղվելիս
35. «Արվեստ» ուսումնական բնագավառը բովանդակային քանի՞ ոլորտ է ընդգրկում
36. Ո՞ր ինտերվալն ունի 5,5 տոն
37. Ո՞ր ինտերվալներն են մաքուր
38. Ո՞ր ինտերվալներն են մեծ և փոքր
39. Ի՞նչ է նշանակում հարմոնիկ ինտերվալ
40. Ու՞ր է տանում պարը
41. Ո՞վ չի հանդիսանում «Երաժշտական տնակի բնակիչ»
42. Ո՞ր դասարանում են ուսումնասիրում «Երաժշտությունը և մենք» թեման
43. Ի՞նչ է նշանակում «էվրիստիկական»
44. Ո՞րը երաժշտական գործունեության ձև չէ
45. Ինտերակտիվ ուսուցման ո՞ր մեթոդն է օգնում թեման դասակարգել և բաղդատել մեծից մինչև փոքր «տաքսոնների»՝
46. Ո՞րն է երաժշտական խոսքի ամենափոքր կառուցվածքը
47. Ի՞նչ է նշանակում «ռոնդո»
48. Ինչպե՞ս է կոչվում չորս հնչյունից կազմված համահնչյունը
49. Ո՞րը իմաստի ընկալման փուլի նպատակներից չէ
50. «Արվեստ» ուսումնական բնագավառի բովանդակային ոլորտները
51. Կառուցել մաքուր ինտերվալներ ՛՛սի՛՛ հնչյունից
52. Պրիզմա – ներկայացնել երգ ժանրը
53. Կազմել 4 ռեբուս –սի- ձայնանիշով
54. Կազմել 4 ռեբուս –ֆա- ձայնանիշով
55. Վիենի դիագրամ – օպերա-բալետ

56. Կազմել 4 ըեբուս –մի- ձայնանիշով
57. Կառուցել -սոլ – նոտայից մեծ ինտերվալներ
58. Կառուցել փոքր ինտերվալներ ՛՛ֆա՛՛ հնչյունից
59. Կառուցել մեծ ինտերվալներ ՛՛սի՛՛ հնչյունից
60. Պրիզմա – ներկայացնել պար ժանրը
61. Կազմել 4 ըեբուս –դո- ձայնանիշով
62. Տարրական դպրոցի «երաժշտություն» առարկային ներկայացվող պահանջները /3 միավոր/
63. Չորրորդ դասարանի ՛՛Երաժշտություն" առարկայի կրթական հիմնական խնդիրները /3 միավոր/
64. Երաժշտության դասավանդման մեթոդիկան և տեխնոլոգիան տարրական դպրոցում /3 միավոր/
65. «Երաժշտություն» առարկայի կրթական հիմնական խնդիրները 3-րդ դասարանում /3 միավոր/

Թեստային ստուգման օրինակ

Երաժշտության դասավանդման տեսություն և մեթոդիկա առարկայի ստուքարքի 2-րդ փուլ

Տարբերակ 1.

1. **Ինչը՞ չի արժեվորվում ինտերակտիվ մեթոդներով ուսուցման ժամանակ՝**
   1.հանպատրաստի կարծիք հայտնելը, 2. պատրաստի գիտելիքի մատուցումը
   3.խմբային աշխատանքը 4. ինքնուրույն եզրահանգումը

2. **Ո՞ր դասարանի թեման է «Երաժշտական դիմակահանդես»-ը՝**
   1.երկրորդ, 2. առաջին 3.հինգերորդ, 4. երրորդ,
3. **Ո՞ր մեթոդն է պայմանավորված երաժշտական արվեստի յուրօրինակությամբ՝**
   1.էվրիստիկական 2.իրազննական 3.ապրումակցության 4.վերհիշական
4. **Ո՞ր երաժշտական խաղն է զարգացնում երեխաների տեմբրային լսողությունը՝**
   1.«Ուշադրություն՝ հնչում է երաժշտություն» 2.«Արձագանք»,
   3.«Գուշակի նվագարանը» 4.«Կենդանի» դաշնամուր»
5. **Ու՞ր է տանում քայլերգը**
   1. օպերա 2. բալետ 3. սիմֆոնիա 4. կինո
6. **Ի՞նչ է նշանակում «ինտոնացիա»**
   1. բարձր արտասանում եմ 2. բարձր խոսում եմ
   3. բարձր գոռում եմ 4. բարձրաձայն
7. **Ի՞նչ է նշանակում «վարիացիա»**
   1. կլոր 2. քառակուսի 3. տարբերակում 4. պարան
8. **Ո՞րը չի հանդիսանում խթանման փուլի նպատակներից**
   1. բացահայտել նոր նյութի վերաբերյալ աշակերտների ունեցած գիտելիքները
   2. ակտիվացնել աշակերտներին՝ ներգրավելով նրանց քննարկվելիք նյութի մեջ
   3. տեղեկատվության ընկալման ինքնավերահսկման ապահովելը
   4. աշակերտների մեջ ձևավորել գիտելիքներ և հմտություններ ձեռք բերելու ձգտում և շահագրգռվածություն
9. **Ինչպե՞ս է կոչվում Ֆա-ի բանալին՝**
   1. Բասի 2. Տենորի 3. Ջութակի 4. Ալտի

10. Ո՞ր պարն է իսպանական

1. Վալս 2. Մազուրկա 3.Բոլերո 4. Պոլկա

11. Ո՞րը երաժշտության դասի բաղկացուցիչ չէ

1. Երգեցողություն 2. Երաժշտության ունկնդրում
3. Հռետորրություն 4. Ստեղծագործական իմպրովիզացիա

12. Ի՞նչ է նշանակում լադ

1. մեծ 2. փոքր 3. համաձայնություն 4. ակտիվ

13. Պրիզմա – ներկայացնել **երգ** ժանրը

14. Կազմել 4 ռեբուս –սի- ձայնանիշով

15. Ի՛նչ է զարգացնում երգեցողությունը երեխաների մոտ

16. Տարրական դպրոցի «երաժշտություն» առարկային ներկայացվող պահանջները /3 միավոր/

17. Կառուցել մեծ ինտերվալներ ՛՛սի՛՛ հնչյունից

Երաժշտության դասավանդման տեսություն և մեթոդիկա առարկայի ստուգարքի 2-րդ փուլ
Տարբերակ 2.

1. **Ի՞նչ է ստեղծագործական իմպրովիզացիան՝**

1.Յանպատրաստի ստեղծագործում 2. հորինում 3.զարգացում 4. տարբերակում

2. **Ո՞ր թեման չեն ուսումնասիրում երրորդ դասարանում՝**

1.«Երգայնություն, պարայնություն, քայլերգայնություն», 2.«Ինտոնացիա»,
3.«Երաժշտական զարգացում», 4.«Երաժշտական դիմակահանդես»

3. **Ո՞ր հարցը չի վերաբերվում «մեթոդ» հասկացությանը՝**

1.ի՞նչ 2.ինչու՞ 3.Որքա՞ն 4.ինչպե՞ս

4. **Ինտերակտիվ ուսուցման ո՞ր մեթոդն է օգնում թեման դասակարգել և բաղդատել մեծից մինչև փոքր «տաքսոնների»՝**

1.T-աձև աղյուսակ 2. Մտքի քարտեզագրում 3.Խճանկար 4. Վենի դիագրամ

5. **Ո՞րն է երաժշտական խոսքի ամենափոքր կառուցվածքը**

1.հնչյունը 2. մոտիվը 3. նախադասությունը 4. ֆրազը

6. **Ի՞նչ է նշանակում «ռոնդո»**

1. շրջան 2. տարբերակում 3. բարձրացում 4. իջեցում

7. **Ինչպե՞ս է կոչվում չորս հնչյունից կազմված համահնչյունը**

1. ինտերվալ 2. սեպտակորդ 3. սեքստակորդ 4. եռահնչյուն

8. Ո՞րը իմաստի ընկալման փուլի նպատակներից չէ

1. Սովորողի մոտ հետաքրքրության աճի պահպանում
2. Տեղեկատվության ընկալման ինքնավերահսկման ապահովում
3. Նոր և հին տեղեկատվության շաղկապում և իմացության նոր կառույցի ստեղծումը
4. Յանդուրժողականության ձևավորումը

9. Ո՞ր թեման չեն ուսումնասիրում երրորդ դասարանում

1. Երգայնություն, պարայնություն, քայլերգայնություն
2. Ինտոնացիա
3. Երաժշտական զարգացում
4. Երաժշտությունը սահման չի ճանաչում

10. Ի՞նչ է նշանակում «էվրիստիկական»

1. Հարց ու պատասխան 2.Հուշող հարցեր
3. Իրազննական 4. հայտնագործություն

11. Ո՞րը երաժշտական գործունեության ձև չէ

1.Երգեցողություն 2.Արտասանություն
3. Ունկնդրում 4. Իմպրովիզացիա

12. Ո՞ր պարն է լեհական

1. Վալս 2. Մազուրկա 3.Բոլերո 4. Պոլկա

13. Պրիզմա – ներկայացնել **պար** ժանրը

14. Կազմել 4 ռեբուս –դո- ձայնանիշով

15. Ի՞նչ է ենթադրում երաժշտական գրագիտությունը լայն իմաստով

16. Չորրորդ դասարանի ՙՙԵրաժշտություն” առարկայի կրթական հիմնական խնդիրները /3 միավոր/

17. Կառուցել փոքր ինտերվալներ ՙՙֆա՚՚ հնչյունից

Երաժշտության դասավանդման տեսություն և մեթոդիկա առարկայի ստուգարքի 2-րդ փուլ

Տարբերակ 3.

1. **Ու՞ր է տանում պարը**

1. Օպերա 2. Սիմֆոնիա 3. Թատրոն 4. Բալետ

2. **Ո՞վ չի հանդիսանում «Երաժշտական տնակի բնակիչ»**

1. Երգը 2. Ջոներգը 3.Քայլերգը 4. Պարը

3. **Ո՞ր դասարանում են ուսումնասիրում «Երաժշտությունը և մենք» թեման**

1. առաջին 2. երկրորդ 3. երրորդ 4. չորրորդ

4. **Ու՞ր է տանում քայլերգը**

1. օպերա 2. բալետ 3. սիմֆոնիա 4. կինո

5. **Ո՞ր դասարանի թեման է «Երաժշտության զարգացում»-ը**

1. առաջին 2. երկրորդ 3. երրորդ 4. չորրորդ

6. **Ո՞ր թեման է հաստատում հետևյալ արտահայտությունը՝ «երաժշտությունը համամարդկային լեզու է և թարգմանություն չի պահանջում»**

1. Իմ ժողոքվրդի երաժշտությունը 2. Երաժշտությունը սահման չի ճանաչում
3. Երաժշտական կառուցվածք 4. Ինտոնացիա

7. **Ի՞նչ է նշանակում «տեմբր»**

1. կատարման գործողություն 2. հնչողության երանգ
3. շարժման ուղղություն 4. կատարման ուժգնություն

8. **Ինչպե՞ս է կոչվում երաժշտության մեջ տևողությունների համակարգված հաջորդականությունը**

1. չափ 2. մետր 3. ռիթմ 4. տեմբր

9. **Ո՞րն է երեխաների երաժշտական գործունեության ամենասիրելի ձևը**

1. Երաժշտառիթմական շարժում 2. Ստեղծագործական իմպրովիզացիա
3. Երգեցողություն 4. Երաժշտական գրագիտություն

10. **Ի՞նչ է նշանակում ԽԻԿ համակարգի -Խ- տառը**

1. Խաթարում 2.Խտացում
3. Խթանում 4. Խորհրդակցում

11. **Ո՞ր հնարը չի կիրառվում երաժշտության դասին ռիթմիկայով զբաղվելիս**

1.դիտողալսողական մեթոդ 2. դիտողական, շարժողական
3. խոսակցական 4. աշխատանք դասագրքի հետ

12. «Արվեստ» ուսումնական բնագավառը բովանդակային քանի՞ ոլորտ է ընդգրկում

1. Երկու 2.Երեք 3. Չորս 4. Հինգ

13. Կազմել 4 ռեբուս –մի- ձայնանիշով

14. Վիենի դիագրամ – օպերա-բալետ

15. Ներկայացնել երգեցողության կանոնները

16. Երաժշտության դասավանդման մեթոդիկան և տեխնոլոգիան տարրական դպրոցում /3 միավոր/

17. Կառուցել մեծ ինտերվալներ –մի- հնչյունից

Երաժշտության դասավանդման տեսություն և մեթոդիկա առարկայի ստուգարքի 2-րդ փուլ

Տարբերակ 4.

1. Ու՞ր է տանում պարը

1. Օպերա 2. Սիմֆոնիա 3. Թատրոն 4. Բալետ

2. Ո՞վ չի հանդիսանում «Երաժշտական տնակի բնակիչ»

1. Երգը 2. Ջոներգը 3.Քայլերգը 4. Պարը

3. Ո՞ր դասարանում են ուսումնասիրում «Երաժշտությունը և մենք» թեման

1. առաջին 2. երկրորդ 3. երրորդ 4. չորրորդ

4. Ի՞նչ է նշանակում «էվրիստիկական»

1. Հարց ու պատասխան 2.Հուշող հարցեր

3. Իրազննական 4. հայտնագործություն

5. Ո՞րը երաժշտական գործունեության ձև չէ

1.Երգեցողություն 2.Արտասանություն

3. Ունկնդրում 4. Իմպրովիզացիա

6. Ո՞ր պարն է լեհական

1. Վալս 2. Մազուրկա 3.Բոլերո 4. Պոլկա

7. Ինտերակտիվ ուսուցման ո՞ր մեթոդն է օգնում թեման դասակարգել և բաղդատել մեծից մինչև փոքր «տաքսոնների»՝

1.T-աձև աղյուսակ 2. Մտքի քարտեզագրում 3.Խճանկար 4. Վենի դիագրամ

8. Ո՞րն է երաժշտական խոսքի ամենափոքր կառուցվածքը

1.հնչյունը 2. մոտիվը 3. նախադասությունը 4. ֆրազը

9. Ի՞նչ է նշանակում «ռոնդո»

1. շրջան 2. տարբերակում 3. բարձրացնում 4. իջեցում

10. Ինչպե՞ս է կոչվում չորս հնչյունից կազմված համահնչյունը

1. ինտերվալ 2. սեպտակորդ 3. սեքստակորդ 4. եռահնչյուն

11. Ո՞րը իմաստի ընկալման փուլի նպատակներից չէ

1. Սովորողի մոտ հետաքրքրության աճի պահպանում
2. Տեղեկատվության ընկալման ինքնավերահսկման ապահովում
3. Նոր և հին տեղեկատվության շաղկապում և իմացության նոր կառույցի ստեղծումը
4. Յանդուրժողականության ձևավորումը

12. Ինչպե՞ս է կոչվում երաժշտության մեջ տևողությունններդրի համակարգված հաջորդականությունը

1. չափ 2. մետր 3. ռիթմ 4. տեմբր

13. Կազմել 4 ռեբուս –ֆա- ձայնանիշով

14. Վիենի դիագրամ – օպերա-բալետ

15. «Արվեստ» ուսումնական բնագավառի բովանդակային ոլորտները

16. «Երաժշտություն» առարկայի կրթական հիմնական խնդիրները 3-րդ դասարանում /3 միավոր/

17. Կառուցել մաքուր ինտերվալներ ՛՛սի՛՛ հնչյունից

10.3. Գնահատման չափանիշները[15].

- Տեսական գիտելիքները –բանավոր:
- Գործնական աշխատանքները – բանավոր:

1-ին կիսամյակ – 4 կրեդիտ - 4 ստուգում (1-ին ստուգում առավելագույնը՝ 10 միավոր, 1-ին ստուգում առավելագույնը՝ 10 միավոր, 2-րդ ստուգում առավելագույնը՝ 10 միավոր, 3-րդ ստուգում առավելագույնը՝ 10 միավոր, 4-րդ ստուգում առավելագույնը՝ 10 միավոր)/բանավոր:

- Ինքնուրույն աշխատանքը – գրավոր/բանավոր:

1 ինքնուրույն աշխատանքի համար առավելագույնը՝ 20 միավոր:

[15] Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ 011301.00.6 ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011301.01.6 Տարրական մանկավարժություն և մեթոդիկա

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ Մանկավարժության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2023

<table>
<tr><td>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</td><td colspan="4">ԱՍ/բ-047 - Երաժշտության դաստիարակության տեսություն և մեթոդիկա</td></tr>
<tr><td>Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը</td><td colspan="4">3 կրեդիտ</td></tr>
<tr><td>Ուսումնառության տարի / կիսամյակ</td><td colspan="4">1-ին տարի, 1-ին կիսամյակ</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Ժամերի բաշխումը</td><td rowspan="4">Լսարանային</td><td rowspan="4">42</td><td>Դասախոսություն</td><td>22</td></tr>
<tr><td>Սեմինար</td><td></td></tr>
<tr><td>Լաբորատոր աշխատանք</td><td></td></tr>
<tr><td>Գործնական աշխատանք</td><td>20</td></tr>
<tr><td>Ինքնուրույն</td><td colspan="3">48</td></tr>
<tr><td>Ընդամենը</td><td colspan="3">90</td></tr>
<tr><td>Ստուգման ձևը</td><td colspan="4">Ստուգարք</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի նպատակը</td><td colspan="4">Երաժշտ. դաստ. տեսություն և մեթոդիկա առարկայի հիմնական նպատակն է ուսանողներին զինել համակողմանի գիտելիքներով, գեղագիտական ընկալման զգացողությամբ, արվեստի լեզուն հասկանալու և գնահատելու կարողությամբ: Տարբեր մեթոդական հնարների և հմտությունների ձևավորման արդյունքում զինել կրթական խնդիրներ լուծելու կարողությամբ, տարբեր տեխնոլոգիաների կիրառման հմտությամբ:</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի վերջնարդյունքները</td><td colspan="4">Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.
Գիտելիք
• ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
• տիրապետի երաժշտական վերլուծության և հետազոտության մեթոդներին,
• կարողանա նկարագրել երաժշտության բովանդակությունը, թեմատիկան, կառուցվածքը, արտահայտչամիջոցները,
• գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ,
Հմտություն
• մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և փոխանցելու
• նոր գաղափարներ առաջ քաշելու
• որակի մասին հոգացություն
• թիմում աշխատելու
• գնահատման գործիքների կիրառում
• նախագիծ պլանավորել և իրականացնել

Կարողունակություն
• մաքուր և գեղեցիկ ձայնով երգել դպրոցական ծրագրով նախատեսված երգերը
• վերլուծել տարբեր դասարանների ծրագրային նյութը
• համեմատել ավանդականն ու նորարարականը
• համեմատել տարբեր երկրների դպրոցների,</td></tr>
</table>

	երաժշտական դաստիարակության և երաժշտական լսողության զարգացման տարբեր համակարգերը:
Դասընթացի բովանդակությունը	**Թեմաներ** 1.Երաժշտությունը որպես արվեստի տեսակ և նրա արտահայտչամիջոցները 2. Երաժշտական արվեստի ժանրերն ու ձևերը 3. Զրույցներ երաժշտության մասին 4.Մեթոդիկա առարկայի հիմնական խնդիրներն ու սկզբունքները 5. Երաժշտության դասը որպես դպրոցում երաժշտական դաստիարակության հիմնական ձև 6.Երաժշտության դասի հիմնական բաղկացուցիչներն ու նրանց փոխադարձ կապը 7.Միջառարկայական կապերը 8.Երաժշտության դասավանդման տեխնոլոգիան տարրական դպրոցում: Ընդհանուր մեթոդներն ուսկզբունքները ըստ դասարանների 9.Երաժշտական տարրական գրագիտություն
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Գնահատման մեթոդները և չափանիշները. ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր: Ուսումնառության արդյունքների գնահատման 100-միավորանոց սանդղակ

Գնահատականը ըստ 5 բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ 100 բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ ECTS համակարգի
«Գերազանց» (5)	96-100	A^{+}
«Գերազանց» (5)	91-95	A
«Գերազանց» (5)	86-90	A^{-}
«Լավ» (4)	81-85	B^{+}
«Լավ» (4)	76-80	B
«Լավ» (4)	71-75	B^{-}
«Բավարար» (3)	67-70	C^{+}
«Բավարար» (3)	62-66	C
«Բավարար» (3)	40-61	C^{-}
«Անբավարար»	0-39	D
«Ստուգված»	40-100	S
«Չստուգված»	0-39	U

Գրականություն	**Պարտադիր**- 1. Յուզբաշյան Յու., Փահլևանյան Ա. Երաժշտությունը 1-ից 4-րդ դասարաններում /ուսուցչի մեթոդական ձեռնարկ/, 2001, Երևան 2. Շահնազարյան Ա.Մ.Երգ ու բան (բ մաս):Երգ ու հաց(գ մաս):Երաժշտության ձեռնարկներ դպրոցահասակ երեխաների համար:Երևան Արևիկ հրատ.,1989. 3. Կարապետյան Լ.,Երգարան, II,III,IVդասարանների համար:Երևան, Շաղիկ,1995: **Լրացուցիչ**- 2. Абдуллин Э.Б.-Теория и практика музыкального обучения в общеобразовательной школе.Учебное пособие.М.,1983. 3. Апраксина О.А.-Методика музыкального воспитания в школе.М.,1983.